

Aktuális témánk: A HA-formulák még mindig javallottak az ételallergiák megelőzésére?

A hidrolizált fehérjét tartalmazó tápszerek (HA tápszerek) szerepét az allergia megelőzésében egy ideje kritikusan vizsgálják. Nemrégiben jelent meg egy S3 irányelv, amely többek között ezzel a kérdéssel is foglalkozik. Ebben az iránymutatásban foglalt kijelentések azonban további kérdéseket is felvetettek, mely komoly vitákat váltott ki a szakirodalomban. Egy interjúban Dr. Martin Claßen, tapasztalt gyermekorvos és a Links der Weser és Bremen Mitte gyermekklinika korábbi vezetője, kitér a legfontosabb kritikai pontokra és pragmatikus megközelítést nyújt a kérdéshez.

Dr. Claßen, az "Allergia megelőzése" című frissített S3 irányelv 2022-ben jelent meg¹. Ennek az iránymutatásnak néhány állítása jelentős bizonytalanságot okoz a kórházakban és a szakmai világban. A ÖGKJ* és a DGKJ** táplálkozási bizottságai (NC) a közelmúltban állásfoglalást tettek közzé ebben a kérdésben, amely ellentmond néhány állításának. Meg tudja magyarázni, hogy mi ennek az oka?²

Dr. Martin Claßen: Az új verzióban szereplő ajánlások többsége teljesen vitathatatlan. Azonban két pontot, amelyek az anyatej-helyettesítők használatával kapcsolatosak, az ÖGKJ/DGKJ nemzeti bizottságai kritikusan vizsgáltak, mivel kérdéseket vetnek fel és gyakorlati végrehajtási kihívásokat jelentenek: a tehéntej alapú formula kiegészítő táplálását az élet első néhány napjában és a HA formulák általános használatát az allergia kockázatot hordozó csecsemők esetében.

Miért éppen ezt a két pontot emeli ki?

Dr. M. C.: Ha egy anya szoptatni szeretné a gyermekét, de az első néhány napjában szükséges a kiegészítő tápszer, akkor az a cél, hogy elkerüljék a csecsemő érzékenyebbé válását a tehéntejfehérjére. Azonban az erre vonatkozó legjobb módszer körül heves vita folyik a szakemberek között: Az S3 irányelv azt javasolja, hogy adjanak széleskörűen extenzíven hidrolizált terápiai formulát vagy aminosav formulát (nem pedig aminosav-kiegészítőt!). Ez a javaslat viszonylag gyenge tudományos bizonyítékokon alapul, és olyan tanulmányokon, amelyek esetleg nem feltétlenül alkalmazhatók Közép-Európára. Érdekes, hogy az európai EAACI*** irányelv ugyanazokat az adatokat használja, de más ajánlást ad, amely magában foglalja a HA formulák használatát is³. Ezt részletesen megjegyzik és magyarázzák az ÖGKJ/DGKJ állásfoglalásában.

Ezen ajánlással kapcsolatban jelentős gyakorlati végrehajtási probléma is felmerül. Az újszülött ellátás során szigorú higiéniai előírásoknak kell megfelelni, így a kórházak szinte kizárólag folyékony formulákat használnak. Az S3 irányelvben ajánlott termékek por állagú rendelkeznek, ami azt jelenti, hogy azok előkészítése higiéniai kockázatokkal jár. További kritika pontok közé tartozik a magasabb költség és ezeknek a termékeknek a jogi besorolása is, hiszen nem felelnek meg az európai uniós szabályozásban meghatározott csecsemőtápszerekre vonatkozó követelményeknek.

Az S3 irányelv azt javasolja, hogy az allergia megelőzése érdekében nem szoptatott, allergia kockázatot hordozó csecsemőknél a HA formulát válasszák és ellenőrizték, hogy elérhető-e olyan HA formula, amelynek hatékonyságát bizonyították az allergia megelőzésében. Jelenleg azonban hivatalosan nincs ilyen formula a piacon, mivel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) klinikai vizsgálatokban való hatékonyságának igazolását követeli meg, amit még egyik formula esetében sem erősített meg. Jelenleg további tanulmányok folynak és várjuk az eredményeket. Fontos, hogy az ilyen formulák biztonságosságát és alkalmazhatóságát is az EFSA által kell megerősíteni. Jelenleg három gyártó kínál ilyen formulákat a piacon.

Ez valóban kissé zavaró lehet, különösen a fogyasztók számára, akik nem mélyülnek el a témában. Ön mit javasol?

Dr. M. C.: Az anyatej hangsúlyozása az elsődleges célunk. Azonban még mindig szükség van alacsony allergéntartalmú formulákra az allergia kockázatot hordozó családok számára. A "HA elv" (a tehéntejfehérjék hidrolízise) már évek óta létezik és keresett a szülők körében. A németországi piacon három tejkészítmény van, amelyek biztonságosnak bizonyultak. Ez azt jelenti, hogy lehetővé teszik a gyermekek normális fejlődését, bár az allergiamegelőzés szempontjából nyújtott előnyeiket még hivatalosan nem igazolták, én még mindig valószínűnek tartom az eredményeket a régebbi tanulmányok alapján. A jelenlegi ismeretek alapján a HA formulák valószínűbb, hogy megelőzik az allergiákat, mint az érintetlen fehérjéket tartalmazó formulák. Ebben a tekintetben inkább egy tudományos problémát látok, ezért nagyon szeretném, ha kilátásba helyeznék hosszú távú összehasonlító tanulmányokat az allergiamegelőző hatásukkal kapcsolatban.

Ami az élet első néhány napjában történő kiegészítő táplálást illeti, az alapul szolgáló tanulmányok értelmezése elég heterogén. Az irányelv kísérő szövege és az táplálkozási bizottságok állásfoglalása különböző lehetőségeket javasol, amelyek az aminosav formuláktól a HA formuláig terjednek, és mindegyik lehet hatékony. Praktikus, higiéniai és jogi szempontból azt javaslom, hogy HA formulákat használjanak. Ezeknek a termékeknek előnyt jelentene, ha bebizonyítanák, hogy nem vezetnek tehéntejfehérje-érzékenységek kialakulásához.

HiPP HA COMBIOTIK®

- hidrolizált fehérjével
- bizonyítottan minimalizálja az érzékenység kialakulását⁴
- az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság, azaz EFSA által megerősített biztonság és alkalmazhatóság⁵

¹Kopp et al. Allergol Select 2022; 6:61-97 ²ÖGKJ, DGKJ, Haiden. Monatsschr Kinderheilkd 2023; 171, 545-550

³Halken et al. Pediatr Allergy Immunol 2021; 32(5):843-858 ⁴Freidl et al. Nutrients. 2023; 15(1):111 ⁵EFSA Journal 2022; 20(3):7141

* ÖGKJ: Osztrák Gyermek- és Serdülőgyógyászati Társaság

** DGKJ: Német Gyermek- és Serdülőgyógyászati Társaság

*** EAACI: Európai Allergológiai és Klinikai Immunológiai Akadémia

Fontos információ: A szoptatás a legjobb a csecsemők számára. A kiegyensúlyozott táplálkozás a terhesség alatt és a szülés után elősegíti a szoptatást. Azon nőket, akik nem kívánnak szoptatni, tájékoztatni szükséges arról, hogy ezt a döntést nehéz visszafordítani. Fontos, hogy a nők tudják, a cumisüveges táplálás és a tápszeres kiegészítő táplálás veszélyeztetheti a gyermek egészségét, a szoptatás sikerét. Csecsemőtápszert csak független szakértők tanácsára szabad adni. Adjon tanácsot a szülőknek a tápszer elkészítésének módjáról, jegyezze fel a fontos információkat és utasításokat a csomagoláson. A tápszer helytelen elkészítése káros lehet a csecsemők egészségére.